

Management Informatika Telekomunikace

Důvěryhodný dokument

ICT seminář „GDPR, eIDAS, ZoKB. Nové legislativní povinnosti organizací – a co s tím?“

Autor prezentace: Martin Hapl
Kontakt: mhapl@mit-consulting.cz
Datum: 24. 5 2017

1 Důvěryhodný dokument

Co to je ?

Důvěryhodný dokument je dokument, kterému věřím.

Proč mu věřím?

- znám původ dokumentu
- věřím, že obsah je autentický „pravý“

Zatím žádná česká právní norma jednoznačně nedefinuje co to vlastně důvěryhodné dokumenty jsou.

2 Důvěryhodný dokument

Legislativní rámec

Zákon č. 499/2004 o archivnictví a spisové službě

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 910/2014 – eIDAS

Zákon č. 297/2016 Sb. ze dne 24. srpna 2016, o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce

Zákon č. 298/2016 Sb. Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce

3 Definice pojmů

Dokument, Digitální dokument

Zákon č. 499/2004 o archivnictví a spisové službě

§ 2 Vymezení pojmů:

e) dokumentem je každá písemná, obrazová, zvuková nebo jiná zaznamenaná informace, ať již v podobě analogové či **digitální**, která byla vytvořena původcem nebo byla původci doručena

§ 69a Zvláštní ustanovení o dokumentech v **digitální** podobě

~~(5) Neprokáže-li se opak, dokument v digitální podobě se považuje za pravý,.....~~

Byl zrušen zákonem č. 298/2016 Sb.

4 eIDAS

Budování důvěry v elektronických transakcích

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 910/2014
ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru
pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES

V důvodové zprávě zmiňuje mimo jiné:

Budování **důvěryhodnosti** on-line prostředí ...

Toto nařízení má zvýšit **důvěryhodnost** elektronických transakcí ...

Definuje služby vytvářející **důvěru**.

5 eIDAS

Elektronický dokument

Článek 3 Definice 35):

„elektronickým dokumentem“ se rozumí jakýkoli obsah uchovávaný v elektronické podobě, zejména jako text nebo zvuková, vizuální nebo audiovizuální nahrávka.

Právní účinky elektronických dokumentů

Článek 46

Elektronickému dokumentu nesmí být upírány právní účinky a nesmí být odmítán jako důkaz v soudním a správním řízení pouze z toho důvodu, že má elektronickou podobu.

6 eIDAS

Elektronický podpis

„elektronickým podpisem“ se rozumí data v elektronické podobě, která jsou připojena k jiným datům v elektronické podobě nebo jsou s nimi logicky spojena a která podepisující osoba používá k podepsání;

„zaručeným elektronickým podpisem“ elektronický podpis, který splňuje požadavky stanovené v článku 26 „*Požadavky na zaručené elektronické podpisy*“;

„kvalifikovaným elektronickým podpisem“ se rozumí zaručený elektronický podpis, který je vytvořen kvalifikovaným prostředkem pro vytváření elektronických podpisů a který je založen na kvalifikovaném certifikátu pro elektronické podpisy;

„podepisující osobou“ se rozumí fyzická osoba, která vytváří elektronický podpis;

7 eIDAS

Právní účinky elektronických podpisů

Článek 25 Právní účinky elektronických podpisů

Elektronickému podpisu nesmějí být upírány právní účinky a nesmí být odmítán jako důkaz v soudním a správním řízení pouze z toho důvodu, že má elektronickou podobu nebo **že nesplňuje požadavky na kvalifikované elektronické podpisy**.

Kvalifikovaný elektronický podpis má právní účinek rovnocenný vlastnoručnímu podpisu.

8 eIDAS

Podpisování elektronických dokumentů

ZÁKON 297/2016 Sb. ze dne 24. srpna 2016, o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce

Podpisování dokumentů (§ 5, § 6, § 7)

- kvalifikovaný elektronický podpis - pokud právně jedná veřejnoprávní původce (stát),
- uznávaný elektronický podpis - pokud právně jedná občan / firma vůči státu,
- jakýkoli typ podpisu - v ostatních případech.

Pečetění dokumentu (§ 8, § 9, § 10)

- kvalifikovaná elektronická pečeť - pokud právně jedná veřejnoprávní původce (stát),
- uznávaná elektronická pečeť - pokud právně jedná právnická osoba vůči státu.

Použití kvalifikovaného elektronického časového razítka (§ 11)

- k pečetí nebo podpisu připojí veřejnoprávní původce.

9 Elektronický dokument

Formáty dokumentů pro podpisy

ETSI – European Telecommunications Standard Institute

AdES – standardy rozšířeného elektronického podpisu

ETSI TS 103171 – XAdES

ETSI TS 103172 – PAdES

ETSI TS 103173 – CAdES

ETSI TS 103174 – ASiC

CAdES, PAdES a XAdES – jsou referenčními formáty (rozhodnutí Evropské komise 2011/130/EU).

Elektronický dokument

Ověřování platnosti elektronických podpisů a pečeti

MV ČR 24.10.2016 „Metodický návod pro ověřování platnosti uznávaných elektronických podpisů a elektronických pečeti.“

Co je k ověření podpisu potřeba?

- Určit časový okamžik kdy podpis prokazatelně existoval.
- TrustServiceStatusList (TSL) a provést kontrolu zda certifikát byl vydán kvalifikovaným poskytovatelem služeb vytvářejících důvěru.
- Získat seznam zneplatněných certifikátů (CRL) nebo, protokol o stavu certifikátu (OCSP) a to pro všechny certifikáty v certifikační cestě posuzovaného certifikátu.

Name
 [..]
 TSL_CZ
 TSL_CZ
 rca15_rsa
 2qca16_rsa
 rca15_rsa
 2qca16_rsa
 e-ucet.o2.cz
 Vyúčtování_2016_11-070914252

11

Elektronický dokument

Uložení elektronických dokumentů

- Není podstatné jak je elektronický dokument fyzicky uložen.
- Při **dlouhodobém uložení** elektronických dokumentů s podpisem založeným na kvalifikovaném certifikátu je potřeba řešit problém **omezené platnosti** certifikátu.

12

Elektronický dokument

Důvěryhodnost elektronických dokumentů v čase

Prodloužení platností podpisu, časové razítko.

Omezená platnost časového razítka, nutnost přerazítkování.

Prodloužení platnosti CRL, OCSP, TSL, cert.

13 Elektronický dokument

Uložení digitálních dokumentů a prostředků k ověření podpisů

Sdružení dokumentu a prostředku potřebných k ověření podpisů do balíčků

- Vše potřebné v jednom souboru.
- Jedno časové razítko za dokument.

XAdES

- Sdružení více dokumentů včetně prostředků pro ověření bezpečnostních prvků do jednoho balíku.
- Samotný dokument nemusí být obsažen v XAdES je možné použít referenci.
- Důkazní materiál = soubor dokumentu + soubor XAdES.
- Ze souboru XAdES se nedovíme nic o obsahu dokumentů v něm sdružených.

Aplikace TDPS

TRUSTED DOCUMENT PRESERVED SYSTEM

JAK APLIKACE PRACUJE

Aplikace TDPS - TRUSTED DOCUMENT PRESERVED SYSTEM

Aplikace TDPS

TRUSTED DOCUMENT PRESERVED SYSTEM

Dokument je přijat na vstupu TDPS, kde dojde ke kontrole konzistence přenesených dat a následně k provedení antivirové kontrole.

V dokumentu jsou identifikovány bezpečnostní prvky a zajištěný materiály potřebné pro ověření, které jsou nutné pro zopakování ověřovacího procesu kdykoli v budoucnu.

V pravidelných intervalech probíhá kontrola konzistence spravovaných dokumentů.

Automatické přerazítkování pomocí časových razítek.

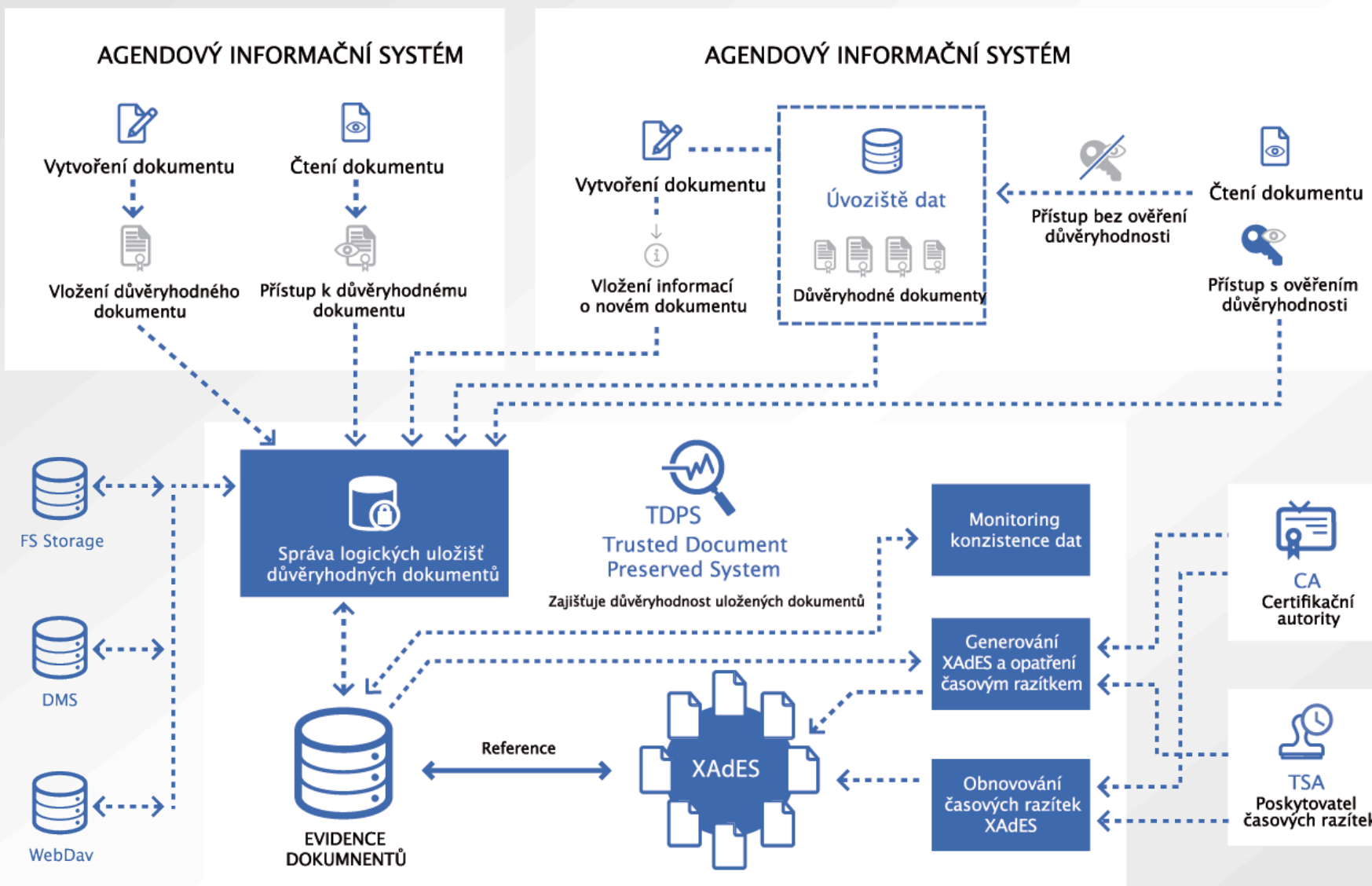
15

MOŽNOSTI APLIKACE

Aplikace TDPS - TRUSTED DOCUMENT PRESERVED SYSTEM

DALŠÍ MOŽNOSTI APLIKACE

- ✓ Auditování událostí spojených s manipulací s elektronickým dokumentem.
- ✓ Prostředky pro znemožnění přístupu správce systému k obsahu uložených dokumentů.
- ✓ Dávkové vkládání souborů.
- ✓ Možnost napojení na DMS (Dokument Management System) pomocí CMIS.

17

Další aplikace

ERMS - ELEKTRONICKÁ SPISOVÁ SLUŽBA

Elektronická spisová služba sloužící k evidenci papírových i elektronických dokumentů odpovídající požadavkům české legislativy o archivnictví a spisové službě

TDPS - DUVĚRYHODNÉ ULOŽENÍ DOKUMENTŮ

Aplikace sloužící k zachování důvěryhodnosti všech typů elektronických dokumentů

DIGITÁLNÍ ARCHIV

Dlouhodobé uložení digitálních i analogových dokumentů podle standardů NSESS a OAIS, s důrazem na zajištění jejich dostupnosti, čitelnosti a autenticity.